

JOANNA CHMIELIŃSKA

RAPORTOWANIE ESG

nie tylko dla spółek giełdowych

Zbliżający się rok 2024 będzie obfitował w wiele zmian legislacyjnych, które w istotny sposób mogą wpłynąć na działalność przedsiębiorców. Oto najważniejsze z nich

Najważniejszym obszarem zmian w 2024 roku, w którym jednocześnie polskie firmy konsekwentnie od kilku lat odczuwają zmiany, jest obszar zrównoważonego rozwoju i raportowania o nim w sferze: ekologii, społecznej oraz corporate governance, potocznie nazywanej ESG. Choć przepisy regulujące przedmiotowe kwestie są już obecne w obrocie prawnym – krajowym, ale przede wszystkim unijnym, zbliżający się rok 2024 przyniesie istotną zmianę jakościową w tej materii.

Będzie to bowiem rok obrotowy, za który największe przedsiębiorstwa, tj. takie, które raportują pod dotychczasową dyrektywą o raportowaniu danych niefinansowych (tak zwaną

NFRD, transponowaną do polskiego systemu prawnego do Ustawy o rachunkowości), będą zobowiązane do sporządzenia raportu na temat działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju w oparciu o nową dyrektywę o sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, tzw. CSRD oraz wypracowane w oparciu o nią standardy ERSR.

Głównym celem przedmiotowej regulacji jest ustandaryzowanie wymogów dotyczących sprawozdawczości niefinansowej po to, aby inwestorzy otrzymali porównywalne i wiarygodne informacje z obszaru ESG. W związku z powyższym wejście w życie dyrektywy CSRD przyniesie szereg zmian jakościowych w raportowaniu na temat zrównoważonego rozwoju.

FOT.: GETTY IMAGES (2)

► **Najważniejszym obszarem zmian w 2024 roku** jest obszar zrównoważonego rozwoju i raportowania o nim w sferze ekologii, społecznej oraz corporate governance, potocznie nazywanej ESG

► Aby przygotować się do raportowania o zrównoważonym rozwoju, przedsiębiorcy powinni zacząć już teraz, nawet jeśli obowiązek dotknie ich dopiero w kolejnych latach

Ujawniane przez poszczególne podmioty dane będą w swoich założeniach bardziej transparentne.

PRZYJMUJE SIĘ, ŻE DO KOŃCA 2024 ROKU DYREKTYWA CSRD OBJĘTYCH ZOSTANIE OK. 150 PRZEDSIĘBIORCÓW w Polsce. Jednocześnie warto zaznaczyć, że w kolejnych latach obrotowych nowymi obowiązkami zostaną obarczeni również duzi oraz niektórzy mali i średni przedsiębiorcy. Od 2025 roku nowe przepisy i obowiązki raportowe dotyczyć będą znacznie większej grupy – ponad 3500 polskich firm. Jednocześnie wszyscy przedsiębiorcy objęci obowiązkiem raportowania będą zobowiązani do uwzględniania w swoich raportach danych na temat swojego łańcucha dostaw (tzw. Łańcucha wartości). To oznacza, że rzeczywisty zasięg oddziaływania Dyrektywy CSRD jest dużo szerszy, niż to wynika wprost z treści aktu prawnego.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że aby w sposób odpowiedzialny przygotować się do nowych obowiązków w zakresie raportowania o zrównoważonym rozwoju, przedsiębiorcy powinni zacząć już teraz, nawet jeśli sam obowiązek dotknie ich dopiero w kolejnych latach obrotowych. Po pierwsze, przedsiębiorcy powinni zidentyfikować, jakie konkretnie obowiązki (i od kiedy) z tego obszaru znaj-

dą w odniesieniu do nich zastosowanie. W tym celu warto przeanalizować wszystkie obowiązujące regulacje w obszarze zrównoważonego rozwoju (Dyrektywa CSRD, wytyczne ESRS, Rozporządzenie ws. Taksonomii i inne). W dalszej kolejności rekomendowane jest przeprowadzenie audytu wewnętrznego, w ramach którego zidentyfikowane zostanie, jaki jest stan stosowania zasad zrównoważonego rozwoju w danej firmie. Będzie to również okazja do zidentyfikowania możliwości (zasobów i kompetencji) oraz zasad zbierania danych niezbędnych do raportowania ESG. Przeanalizowanie struktury zarządzania pozwoli na upewnienie się, że w przedsiębiorstwie jest odpowiedni potencjał, aby skutecznie zarządzać zrównoważonym rozwojem. Istotne na tym etapie będzie również ustalenie systemu monitorowania postępów w zakresie realizacji celów zrównoważonego rozwoju i regularne dokonywanie oceny swojego działania.

Począwszy od 1 lipca 2024 r. dla wszystkich czynnych podatników VAT wprowadzony zostanie obowiązek wystawiania faktur w Krajowym Systemie e-Faktur (tzw. KSeF). Podatnicy stosujący zwolnienie podmiotowe oraz wykonujący czynności wyłącznie zwolnione przedmiotowo z VAT zostaną objęci tym obowiązkiem począwszy od 1 stycznia 2025 r. Nowy system teleinformatyczny umożliwi wystawianie i otrzymywanie faktur drogą elektroniczną (tzw. faktur ustrukturyzowanych). Ma on gwarantować autentyczność pochodzenia każdej faktury ustrukturyzowanej, integralność jej treści i czytelność.

KSeF będzie wymagał elektronicznego fakturowania w przypadku wszystkich transakcji, które do tej pory fakturowano.

Warto przy tym zaznaczyć, że wystawianie faktur w tym systemie nie będzie uzależnione od akceptacji odbiorcy – odbiorca otrzyma fakturę ustrukturyzowaną bez względu na to, czy wyrazi zgodę na taką formę fakturowania. Faktury będzie można wystawiać za pomocą bezpłatnych narzędzi, które udostępniło Ministerstwo Finansów (ministerstwo już udostępniło bezpłatną Aplikację Podatnika KSeF), oraz przy użyciu programów komercyjnych.

Już od 30 grudnia 2023 r. korespondencja z urzędami zyska dla przedsiębiorców bardziej dostępne oblicze. Po tej dacie większość podmiotów admi- ►

3500
FIRM

TAKA GRUPA
PRZEDSIĘBIORSTW
zostanie w 2025 r.
objęta dyrektywą
CSRD

SPRAWY PRAWNE, PODATKOWE, UMOWY

nistracji publicznej będzie zobligowana do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych, tzw. e-Doręczeń. Ta nowa forma doręczenia ma być równoważna z dotychczasową przesyłką poleconą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. e-Doręczenie będzie funkcjonowało w ramach adresów do doręczeń elektronicznych (ADE), wpisywanych do publicznego rejestru zwanego Bazą Adresów Elektronicznych (BAE). Rejestr ten będzie w pełni jawny dla podmiotów publicznych.

RÓWNIEMŻ FIRMY ZAREJESTROWANE W CEIDG ORAZ W KRS będą zobowiązane do założenia oraz korzystania ze skrzynki do e-Doręczeń. Termin, od którego przedsiębiorca musi posiadać skrzynkę do e-Doręczeń, zależy od daty rejestracji firmy w CEIDG albo KRS. I tak dla podmiotów, które rejestrują działalność po 30 grudnia 2023 roku (KRS) oraz od 1 stycznia 2024 roku (CEIDG) – obowiązek założenia skrzynki do e-Doręczeń powstanie przy okazji rejestracji przedsiębiorcy. Z kolei firmy, które powstały przed tymi datami, muszą złożyć wniosek o założenie skrzynki do e-Doręczeń w następujących terminach: przedsiębiorstwa z rejestru KRS do 30 marca 2024 roku, przedsiębiorstwa z rejestru CEIDG – do 30 września 2026 r.

W celu uzyskania adresu do doręczeń elektronicznych zainteresowany przedsiębiorca będzie musiał złożyć odpowiedni wniosek. Dodatkowo konieczne będzie złożenie wniosku o wpis lub aktualizację danych w odpowiednio rejestrze CEIDG lub KRS w przedmiocie informacji o ADE.

W ramach stopniowego usuwania z obrotu użytkownika wieczystego, w dniu 31 sierpnia 2023 roku weszła w życie ustawa, która ułatwia przedsiębiorcom wykup na własność nieruchomości znajdujących

► W ramach stopniowego usuwania z obrotu użytkownika wieczystego, w sierpniu ub.r. weszła w życie ustawa, która ułatwia przedsiębiorcom wykup na własność nieruchomości znajdujących się dotąd w użytkowaniu wieczystym

się dotąd w użytkowaniu wieczystym, zmieniająca m.in. przepisy dotyczące użytkownika wieczystego gruntów. Warto zaznaczyć, że poprzez wykup nieruchomości, na której ustanowiono użytkownika wieczystego, użytkownik wieczysty przestaje być związany celem ustanowienia prawa, co z kolei daje większe możliwości kontroli przeznaczenia nieruchomości, a co za tym idzie wykorzystania nieruchomości zgodnie z własnymi zamierzeniami. Nabycie nieruchomości na podstawie nowych przepisów może również w niektórych przypadkach stanowić sposób na usunięcie stwierdzonych wad dotychczasowego tytułu prawnego do nieruchomości.

Należy przy tym podkreślić, że prawo żądania sprzedaży nieruchomości przysługuje przedsiębiorcom tylko w przypadkach określonych ww. ustawą, tj. jeżeli spełnione są następujące

warunki: (a) ustanowienie prawa użytkownika wieczystego nastąpiło przed 1998 rokiem, (b) wypełnione zostało zobowiązanie określone w umowie o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, tj. że nieruchomość została zabudowana – grunt nie jest położony na terenie portów i przystani morskich, (c) grunt nie jest wykorzystywany na prowadzenie rodzinnego ogrodu dział-

kowego, (d) w stosunku do nieruchomości nie toczy się postępowanie o rozwiązanie umowy o oddanie tej nieruchomości w użytkowanie wieczyste oraz (e) nieruchomość nie znajduje się w szczególnym zarządzie, np. Agencji Mienia Wojskowego lub Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Wszystkie warunki wykupu powinny być spełnione na dzień wystąpienia przez użytkownika wieczystego z żądaniem sprzedaży gruntu.

W najbliższym czasie okaże się przy tym, czy Sejm nowej kadencji będzie kontynuował prace nad rządowym projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców. W założeniach projekt ten miał wejść w życie na początku 2024 roku. W projekcie przewidziane zostały przepisy z 4 obszarów: 1) ułatwienia przy podejmowaniu pierwszych kroków w biznesie; 2) prostsze zasady wykonywania działalności gospodarczej; 3) usprawnienia na rzecz sukcesji oraz 4) prawo gospodarcze przyjazne przedsiębiorcom. Nowelizacja miała też obejmować przepisy dotyczące zasad ustanowienia prawa gospodarczego.

Celem proponowanych w projekcie rozwiązań miało być zmniejszenie liczby nadmiernych wymogów regulacyjnych, a jej rezultatem szybsze i sprawniejsze procedury administracyjne, co miało przełożyć się m.in. na efektywność pracy administracji publicznej. **F**

JOANNA CHMIELIŃSKA

30
GRUDNIA 2023

PO TEJ DACIE
większość podmiotów administracji publicznej będzie zobligowana do posiadania adresu do doręczeń elektronicznych